

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж1 3609/23
28.8.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Предрага Васића, председника већа, Валентине Тодоровић Воркапић и Александра Ивановића, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милош Миљковић, адвокат из Ниша, ул. Хајдук Вељкова број 9, локал 2, против туженог Привредно друштво "Securitas Services" д.о.о, Београд, Аутопут за Загреб број 18, чији је пуномоћник Реља Здравковић, адвокат из Београда, Булевар краља Александра број 43/1, ради исплате, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П1 4722/21 од 29.11.2022. године, у седници већа одржаној дана 28.8.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П1 4722/21 од 29.11.2022. године, у ставу петом изреке, па се **УСВАЈА** тужбени захтев тужиоца АА из ... и **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени да тужиоцу на име мање исплаћене зараде за рад ноћу, за период од 31.5.2018. године до 1.9.2020. године, исплати укупан износ од 28.274,80 динара и то:

-за јун 2018. године, износ од 808,08 динара, са законском затезном каматом почев од 01.08.2018. године до исплате,

-за јул 2018. године, износ од 357,60 динара, са законском затезном каматом почев од 01.09.2018. године до исплате,

-за август 2018. године, износ од 667,95 динара, са законском затезном каматом почев од 01.10.2018. године до исплате,

-за септембар 2018. године, износ од 539,49 динара, са законском затезном каматом почев од 01.11.2018. године до исплате,

-за октобар 2018. године, износ од 77,05 динара, са законском затезном каматом почев од 01.12.2018. године до исплате,

-за новембар 2018. године, износ од 308,28 динара, са законском затезном каматом почев од 01.01.2019. године до исплате,

-за децембар 2018. године, износ од 840,24 динара, са законском затезном каматом почев од 01.02.2019. године до исплате,
-за јануар 2019. године, износ од 154,13 динара, са законском затезном каматом почев од 01.03.2019. године до исплате,
-за фебруар 2019. године, износ од 2.842,11 динара, са законском затезном каматом почев од 01.04.2019. године до исплате,
-за март 2019. године, износ од 1.916,84 динара, са законском затезном каматом почев од 01.05.2019. године до исплате,
-за април 2019. године, износ од 539,49 динара, са законском затезном каматом почев од 01.06.2019. године до исплате,
-за мај 2019. године, износ од 921,21 динара, са законском затезном каматом почев од 01.07.2019. године до исплате,
-за јун 2019. године, износ од 1.790,69 динара, са законском затезном каматом почев од 01.08.2019. године до исплате,
-за јул 2019. године, износ од 919,92 динара, са законском затезном каматом почев од 01.09.2019. године до исплате,
-за август 2019. године, износ од 1.194,74 динара, са законском затезном каматом почев од 01.10.2019. године до исплате,
-за септембар 2019. године, износ од 2.932,81 динара, са законском затезном каматом почев од 01.11.2019. године до исплате,
-за октобар 2019. године, износ од 688,02 динара, са законском затезном каматом почев од 01.12.2019. године до исплате,
-за новембар 2019. године, износ од 688,80 динара, са законском затезном каматом почев од 01.01.2020. године до исплате,
-за децембар 2020. године, износ од 914,64 динара, са законском затезном каматом почев од 01.02.2020. године до исплате,
-за јануар 2020. године, износ од 383,84 динара, са законском затезном каматом почев од 01.03.2020. године до исплате,
-за фебруар 2020. године, износ од 596,19 динара, са законском затезном каматом почев од 01.04.2020. године до исплате,
-за март 2020. године, износ од 762,80 динара, са законском затезном каматом почев од 01.05.2020. године до исплате,
-за април 2020. године износ од 454,89 динара, са законском затезном каматом почев од 01.06.2020. године до исплате,
-за мај 2020. године, износ од 2.650,82 динара, са законском затезном каматом почев од 01.07.2020. године до исплате,
-за јун 2020. године износ од 2.581,01 динара, са законском затезном каматом почев од 01.08.2020. године до исплате,
-за јул 2020. године, износ од 992,33 динара, са законском затезном каматом почев од 01.09.2020. године до исплате,
-за август 2020. године износ од 750,83 динара, са законском затезном каматом почев од 01.10.2020. године до исплате, као и да на наведене износе уплати у корист тужиоца доприносе за пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, доприносе за здравствено осигурање Републичком фонду за здравствено осигурање и доприносе за осигурање за случај незапослености Националној служби за запошљавање.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима парничног поступка, садржано у ставу шестом изреке пресуде Првог основног суда у Београду П1. 4722/21 од 29.11.2022. године, па се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 78.680,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате, у року од 8 дана од дана пријема преписа пресуде.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 24.560,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема преписа пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неоснован.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1. 4722/21 од 29.11.2022. године, ставом првим изреке дозвољава се преиначење тужбе, као у поднеску тужиоца од 07.06.2022. године. Ставом другим изреке тужба тужиоца АА из ... је повучена у делу тужбеног захтева за исплату увећане зараде за прековремени рад, за период од јуна закључно са новембром 2018. године, за период од јануара 2019. године до закључно са мајем 2019. године, за период од јула 2019.године до закључно са новембром 2019. године, за период од јануара 2020.године до закључно са мајем 2020. године и за јул 2020. године. Ставом трећим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да тужиоцу исплати на име мање исплаћене зараде за прековремени рад, за период од 31.05.2018. године до 01.09.2020. године, укупан износ од 6.200,21 динара и то појединачне месечне износе са законском затезном каматом почев од доспелости до исплате. Ставом четвртим изреке обавезан је тужени да у корист тужиоца уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, код Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, доприносе за здравствено осигурање, код Републичког фонда за здравствено осигурање и доприносе за осигурање за случај незапослености, код Националне службе за запошљавање, на основицу увећане зараде из става трећег изреке пресуде, према тарифи важећој на дан уплате у фонд. Ставом петим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу исплати на име мање исплаћене зараде за рад ноћу, за период од 31.05.2018. године до 01.09.2020. године, укупан износ од 28.274,80 динара и то појединачне месечне износе са законском затезном каматом од доспелости до исплате, као и да на наведене износе уплати у корист тужиоца доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, код Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, доприносе за здравствено осигурање, код Републичког фонда за здравствено осигурање, и доприносе за осигурање за случај незапослености, код Националне службе за запошљавање. Ставом шестим изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против наведене пресуде тужилац је благовремено изјавио жалбу, побијајући је у ставу петом и шестом изреке, због битних повреда одредаба парничног поступка, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног

права.

Тужени је доставио одговор на жалбу.

Испитујући правилност и законитост ожалбене пресуде у границама овлашћења прописаних одредбом члана 386 и 402 ЗПП-а (“Службени гласник РС” бр. 72/11...18/20) Апелациони суд у Београду је нашао да је жалба тужиоца основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка прописане одредбом члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности, као ни она из тачке 12, на коју се указује наводима из жалбе, будући да ожалбена пресуда садржи довољне, јасне и непротивречне разлоге о свим одлучним чињеницама.

Из чињеничног стања утврђеног у првостепеном поступку следи: да је тужилац био у радном односу код туженог на основу Уговора о раду од 01.03.2017. године, на неодређено време, на радном месту службеника обезбеђења ПМИ(клијент), да је у утуженом периоду тужилац фактички обављао послове свог радног места, радио је ноћу, имао је сате прековременог рада и рада у дане државних и верских празника. Из налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке Милоша Милетића од 15.12.2021. године, утврђено је да припадајућа увећана зарада тужиоца у висини од 26 % од основне зараде за 123 радна сата прековременог рада који је тужилац остварио прерасподелом радног времена у периоду од 31.05.2018. године до 01.09.2020. године, укупно износи 6.200,21 динара, да припадајућа увећана зарада тужиоца у висини од 26 % од основне зараде за остварених 558 радних сати ноћног рада, у периоду од 31.05.2018. до 01.09.2020. године, износи укупно 28.274,80 динара, да укупан износ припадајуће увећане зараде тужиоца за прековремени рад и за рад ноћу у периоду од 31.05.2018. године до 01.09.2020. године, износи 34.475,01 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да тужени није тужиоцу за часове рада дужег од пуног радног времена исплаћивао увећану зараду за прековремени рад, у складу са чланом 108 Закона о раду, па је усвојио тужбени захтев тужиоца у делу који се односи на прековремени рад и одлучио као у ставу трећем изреке пресуде.

На досуђене износе из става трећег изреке првостепени суд је обавезао туженог да у корист тужиоца уплати доприносе за социјално осигурање надлежним фондовима, у складу са одредбом члана 2 и члана 51 Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање, и одлучио као у ставу четвртном изреке пресуде.

Првостепени суд је одбио као неоснован захтев тужиоца за исплату увећане зараде по основу ноћног рада и одлучио као у ставу петом изреке, из разлога што зарада по основу ноћног рада уговором о раду и правилником о раду вреднована при утврђивању основне зараде, због чега тужиоцу не припада право на увећану зараду по том основу, сходно члану 108 став 1 тачка 2 Закона о раду. Као акцесорни захтев одбијен је и захтев за исплату законске затезне камате за потраживање зараде по основу ноћног рада као и захтев за уплату доприноса у корист тужиоца, јер исти деле судбину главног захтева.

Како је тужилац повукао тужбу у делу тужбеног захтева за исплату увећане зараде за прековремени рад, за период од јуна закључно са новембром 2018. године, за период од јануара 2019. закључно са мајем 2019. године, за период од јула 2019. закључно са новембром 2019. године, за период од јануара 2020. закључно са мајем 2020. године и за јул 2020. године, првостепени суд је применом одредбе члана 202 став 2 ЗПП-а, одлучио као у ставу другом изреке пресуде.

Првостепени суд је дозволио преиначење тужбе као у поднеску тужиоца од 07.06.2022. године и одлучио као у ставу првом изреке пресуде, применом одредби члана 199 став 1 и члана 200 став 1 и 2 ЗПП-а.

Међутим, на овако правилно утврђено чињенично стање, првостепени суд је погрешно применио материјално право, када је одбио као неоснован захтев тужиоца на име мање исплаћене зараде по основу ноћног рада и да на наведене износе уплати у корист тужиоца доприносе за обавезно социјално осигурање, у ставу петом изреке пресуде, због чега је пресуда у овом делу морала бити преиначена.

Основна обавеза послодавца је да запосленом у смислу правила из члана 16 тачка 1 и 104 став 1 закона о раду ("Службени гласник РС" бр. 75/14) за обављени рад исплати одговарајућу зараду која се утврђује у складу са законом, општим актом и уговором о раду. Запослени према правилима из члана 108 Закона о раду има право на увећану зараду у висини утврђеној општим актом и уговором о раду и то за рад на дан празника који је нерадни дан најмање 110% од основнице, за рад ноћу ако такав рад није вреднован при утврђивању основне зараде најмање 26% од основнице и за прековремени рад најмање 26% од основнице. Основницу за обрачун увећане зараде према правилима из члана 108 став 4 Закона о раду чини основна зарада утврђена у складу са законом, општим актом и уговором о раду.

У утуженом периоду тужилац је остварио часове ноћног рада, а за такав рад тужени није извршио обрачун зараде у складу са чланом 108 Закона о раду, па се основано се жалбом тужиоца указује да првостепени суд није донео правилан закључак у погледу обавезе мање исплаћене зараде због ноћног рада.

Наиме, тужени није вршио обрачун припадајуће зараде за обављени рад у складу са законом, па се тужени не може ослободити обавезе да тужиоцу исплати зараду за обављени рад и време проведено на раду, с позивом на тврдњу да кад Правилник о раду туженог садржи одредбу да се ноћни рад запослених вреднује приликом утврђивања основне зараде, не прецизирајући на који начин, односно, у ком проценту је ноћни рад вреднован у основној заради, посебно код чињенице да је основна зарада тужиоца уговорена у висини минималне зараде, због чега тужилац основано потражује увећану зараду за часове ноћног рада.

Основна обавеза послодавца је да запосленом у смислу правила из члана 16 тачка 1 и члана 104 став 1 Закона о раду ("Службени гласник РС" бр. 75/14) за обављени рад исплати одговарајућу зараду која се утврђује у складу са законом, општим актом и уговором о раду.

Запослени према правилима из члана 108 Закона о раду има право на увећану зараду у висини утврђеној уговором о раду и то за рад на дан празника, који је нерадни дан најмање 110% од основице, за рад ноћу ако такав рад није вреднован при утврђивању основне зараде најмање 26% од основице и за прековремени рад најмање 26% од основице. Основица за обрачун увећане зараде према правилима из члана 108 став 4 Закона о раду чини основна зарада утврђена у складу са законом, општим актом и уговором о раду.

У утуженом периоду тужилац је остварио часове ноћног рада, али за такав рад тужени није извршио обрачун зарада у складу са чланом 108 Закона о раду, па је тужени у обавези да тужиоцу исплати разлику исплаћене и припадајуће зараде по основу ноћног рада.

Када тужени није вршио обрачун припадајуће зараде за обављени рад у складу са законом, тужени се не може ослободити обавезе да тужиоцу исплати зараду за обављени рад и време проведено на раду, с позивом на тврдњу да је тужиоцу исплаћена минимална зарада с обзиром да је уговорена зарада у висини минималне зараде, без вредновања ноћног рада. Одлуке туженог о прерасподели радног времена, су без значаја имајући у виду да из истих не произлази да је тужени извршио прераспodelу радног времена тако што би одредио да запослени у унапред одређеном периоду ради дуже онолико колико ће у другом периоду радити краће, с тим да просечно радно време у периоду од 6 месеци не буде дуже од пуног радног времена у складу са законом, већ се наведеним одлукама само парафразирају законске норме.

Из наведених разлога пресуда је преиначена у ставу петом изреке и обавезан тужени да тужиоцу исплати мање исплаћене зараде због ноћног рада тужиоца и да у корист тужиоца уплати доприносе за обавезно социјално осигурање на наведене износе, применом одредбе члана 2. и 51. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање.

На досуђене износе досуђена је и законска затезна камата у смислу одредбе члана 277 и 324 ЗОО.

Такође, одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу шестом изреке пресуде, је морала бити преиначена и обавезан тужени да тужиоцу плати трошкове парничног поступка и то: за састав тужбе и 2 образложена поднеска у износу од по 9.000,00 динара, за приступ и заступање на 3 одржана рочошта у износу од по 10.500,00 динара, на име трошкова вештачења у износу од 15.000,00 динара, таксу на тужбу у износу од 1.900,00 динара, и таксу на пресуду у износу од 3.280,00 динара, све укупно у износу од 78.680,00 динара.

Како је тужилац успео у поступку по жалби обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове другостепеног поступка и то: на име састава жалбе у износу од 18.000,00 динара, на име таксе на жалбу и пресуду у износу од по 3.280,00 динара, све укупно у износу од 24.560,00 динара.

Туженом нису досуђени трошкови жалбеног поступка на име састава оодговора

на жалбу имајући у виду исти нису били нужни у овој правној ствари у смислу одредбе члана 154 став 1 ЗПП.

Са наведених разлога, применом одредби члана 394 тачка 4, члана 401 тачка 3 и члана 165 став 2 ЗПП (“Службени гласник РС” бр. 72/11... 18/20) одлучено је као у изреци.

Председник већа-судија
Предраг Васић, с.р

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић